

השתלמות חווייתית- ייחודית לגננות גני חובה

מפגשים לימי ההערכות בקיץ ותחילת שנת הלימודים
מפגש בן 3 שעות

משחקים מחוץ לקופסא...

Playing out of the box...

"אתה יכול לעלות טוב יותר את אופיו של אדם המשקיע אתה אתה משחק
מאשר המשקיע אתה אתה יחיה" אפלטון

תיאור פעילויות לדוגמא

בשלב הראשון פורסים את כל הקלפים על השטיח, בצד של האזור. הילדים מתבקשים לבחור כל אחד לעצמו את האזור שמוצא חן בעיניהם. הגננת בדרכה המחבוקת והמאפשרת, מבקשת מכל ילד שייספר לכולם מדוע בחר באזור? מה מסקרן אותו באזור ולמה הוא מתחבר במיוחד? ואז הגננת שואלת כל ילד אם מסקרן אותו לדעת מה כתוב בצידו השני של הקלף? הופכים את הקלף לצד השני בו יש איור מוקטן, שם הערך וההיגד שלו ו"מתרגמים" את שם הערך "לשפה" אותה הילדים מכירים.

בשלב השני מציעה הגננת למי שרוצה אולי להחליף את הקלף, לקום ולגשת לחבר לו יש קלף אותו הוא רוצה ומזכירים להם כיצד עושים זאת בנימוס ותוך הסכמה בלבד. מותר לילדים גם להחליף קלף מהקלפים הפזורים על הרצפה.

ושוב עוברת הגננת אחד אחד מאותם ילדים שהחליפו קלף, ובדרכה המדהימה, המחבוקת והמאפשרת, מבקשת לברר איזה אזור בחרו ומדוע? ושוב הופכים כל קלף ו"מתרגמים" לילדים אותו בשפתם.

בשלב השלישי הגננת מפנה תשומת לב הילדים לשלושת כדורי הג'אלינג בצבעי: כחול, אדום וירוק, ובהמשך הילדים בעצמם כבר מתלהבים איזה צבע יש לכל אחד מהם ולמה. לקראת הסוף ניתן לבקש מכל הילדים לרכז על השטיח את הקלף שבחרו בשלוש קבוצות לפי הצבעים והילדים

יוצרים על השטיח מעין 3 רכבות בשלושת הצבעים. הגננת יכולה לנסות ולהסביר לילדים בשפתם מה המשמעות של כל צבע.

מה נעשה בסדנא? נשחק את המשחק כמבוגרים ונלמד את מה שעומד מאחוריו (*) ונתרגל אפשרויות משחק שונות עם הילדים.

מומלץ: בימי ההערכות בקיץ ובהתחלת שנת לימודים ולבניית פעילויות המשך במהלך השנה ברמה השבועית, הפעלות ערכים, פעילויות ערכים, שילוב הורים-ילדים ועוד.
הפעלה בקבוצות קטנות של לא יותר מ-10 ילדים בכל קבוצה.

ניתוחי אירוע - יוני 2013

גן דוכיפת וגן חסידה - שכונת ארגמן נ"צ

מזה מספר שנים אני חולם על פיתוח תוכנית להכשרת גננות גן - חובה ללימודי ערכים עפ"י מודל ניהול על פי ערכים המושתת על ספרי העיון שלנו: "ניהול על פי ערכים", "אימון על פי ערכים", מודל: "ניהוג משפחה על פי ערכים" (שת"פ מכון שינוי) ועל משחקי הערכים שפיתחנו לחו"ל ולישראל. שותפי בחו"ל ואחי, פרופ' שמעון דולן, שותף לפיתוחים אלו ואף כתב לאחרונה ספר ילדים על עולם הערכים במשותף עם מאירת-סופרת הודית: Magic Carpet and the Islands of Values.

מזה מספר שנים אני חולם על פיתוח פיילוט בו גן הילדים יפעל מידי שנה עפ"י סט ערכי ליבה משותפים (3-6) אשר יעוצבו במשותף ע"י הגורמים המרכזיים בו: צוות הגן, הרשות המקומית, ההורים וילדי הגן. וסט הערכים הללו יתורגמו להתנהלות במהלך השנה בגן.

החלום העוד יותר פרוץ שלי הינו ליצור פיילוט משולב בו המשפחות של ילדי הגן ילמדו את המודל ויפנימו אותו במקביל לפיתוחו בגן.

המתודולוגיה לגבי המבוגרים סדורה, קיימת ופועלת בארגונים, בקהילה ובחדרי מורים.

סיפורה של ההפעלה שעשינו בשני הגנים מלמד על ההיתכנות להגשמת החלום.

לקראת סוף שנת הלימודים של שנה זו (2013) ביקשה ממני ביתי להתייעץ עם הגננות של שני ילדיה התאומים-נכדינו, ולקיים פעילות ערכים בגנים לבני ה-6 באמצעות "מה שחשוב...משחק ערכים".

לא נדרשו יותר מדקות מועטות של הסבר שלי, ורחלי- גננת גן דוכיפת ומור-גננת גן חסידה (כל אחת במועד אחר), קיימו תהליך נפלא עם הילדים.

סיפרנו לילדים על המשחק בקצרה, פרסנו על הרצפה את הקלפים כאשר החלק העליון היו האזורים בלבד (ללא שמות הערכים).

בשלב הראשון הילדים נתבקשו לבחור כל אחד לעצמו את האזור שמוצא חן בעיניהם. הגננת חיבקה כל ילד וביקשה שיספר לכולם מדוע בחר באזור ואז הגננת שאלה כל ילד אם מסקרן אותו לדעת מה כתוב בצידו השני של הקלף והפכה את הקלף לצד השני בו יש איור מוקטן, שם הערך וההיגד שלו. המדהים היה מבחינתי, המהירות והקלות בו "תרגמה" הגננת את שם הערך "לשפה" בה היא משוחחת עם הילדים. וכך עברה אחד אחד ועשתה את אותה הפעולה בדיוק.

בשלב השני הציעה הגננת למי שרוצה אולי להחליף את הקלף, לקום ולגשת לחבר לו יש קלף אותו הוא רוצה ולימדה אותם הילכות דיאלוג שפירושו שהילד השני אכן מוכן להחלפה. בשלב זה היו ילדים ששאלו האם מותר להם גם להחליף קלף מהקלפים הפזורים על הרצפה וחלקם אכן עשו זאת. ושוב עברה הגננת אחד אחד מאותם ילדים שהחליפו קלף, ובדרכה המדהימה, המחבקת והמאפשרת, ביקשה לברר איזה איור בחרו ומדוע ושוב הפכה כל קלף ו"תרגמה" לילדים אותו בשפתם. הגננת הפנתה תשומת לב הילדים לשלושת כדורי הג'אלינג בצבעי: כחול, אדום וירוק, ובהמשך הילדים בעצמם כבר ציינו איזה צבע יש להם. לקראת הסוף ביקשה הגננת מהילדים לרכז על השטיח את

הקלף שבחרו בשלוש קבוצות לפי הצבעים.
צחקנו עד דמעות כאשר מישהו מהילדים בחר בערך התקשורת והאיור הינו של שניים שמדברים כמו פעם, עם שתי קופסאות שימורים חלולות המחוברות לחוט. לשאלות הגנת מה זו תקשורת, היו תשובות מהירות: "בפייסבוק"...ב-WhatsApp" – מזל שלא אמרו: "כמו באח הגדול"...
אני מודה שהתרגשתי מאוד והבנתי עד כמה אפשרי לבנות תוכנית הכשרה סדורה ומעמיקה עם גננות גני החובה באמצעות המשחק, להכשיר ולאמן אותן למגוון גירויים ווריאציות לפעילויות שניתן לקיים באמצעות המשחק, הבנתי עד כמה מלאכת תרגום הערכים לשפת הילדים אפשרית בתיווך הגננות, אבחל ובעיקר גם הבנתי עד כמה אני קרוב לגעת בחלום...

⇒ מה שחשוב...משחק ערכים (משחק אימוני)

במטרה ליצור כלים אבחוניים-חזויים נוספים, תוך התייחסות ממוקדת לעולם הארגונים, עולם החינוך והמשפחה, פותח משחק הערכים. משחק אלו הינם גם כלי עבודה אימוני העוסק בבחירת סט הערכים שלנו ומטרתו הינה לקיים דיאלוג בנושא מה חשוב לנו באמת בחיים בזמן נתון, כאשר הדיאלוג הוא שיח גלוי, מודע ובטוח – מתוך מקום של משחק והתנסות חזויים. הקלפים הינם כלי, המהווה את המרחב דרכו מתקיים הדיאלוג.

"מה שחשוב...משחק ערכים" הינו אפליקציה של מודל ניהול על פי ערכים, בנוי על עיקרון המודל המשולש ומשלים את תוכנת הערכים ושאלוני הערכים.

למידת הערכים לעומקם

במודל ישנם 52 ערכים ולכל ערך נכון להקדיש מפגש בו מסבירים את הערך, מכינים דוגמאות על הערך, סרטון או סיפור ועבודה עצמית של הילדים.

לכל ילד מכינים תיק ערכים ובו ירוכזו כל העבודות במרוצת השנה.

מה שחשוב... משחק ערכים

אימון על פי ערכים - Coaching By Values

שמעון ל.דולן - אבישי לנדא

משחקים מחוץ לקופסא - playing out of the box

הערכים

משולש

החדש

סיכום

"מה שחשוב...משחק ערכים" יכול להוות פלטפורמה לתוכנית ערכים הבנויה בבחינת "צעד אחר צעד" מתחילת שנת הלימודים.

המשחק יכול לאפשר לגננת הכירות מאוד אינטימית ואמיתית עם כל ילד בנפרד ועם ילדי הגן כקבוצה. בהמשך, יכול המשחק לשמש כלי עבודה שוטף לגירוי והפעלה של כל ערך בנפרד.

אחרי שראיתי את המהירות בה רחלי ומור הפנימו את המשחק והפכו אותו לשלהם, כל אחת בדרך הייחודית הנפלאה שלה- הבנתי עד כמה המשחק יכול לשמש כלי נפלא בגני החובה, זאת לאחר תהליך סדנאי-חוויתי של הכשרה לצוות גננות החובה.

אני בטוח שצוות היגוי שיתכנס, יחווה את המשחק בעצמו, וייכנס לתהליך של "סיעור מוחות"- יעלה שפע של רעיונות ותכנים נוספים.

לא היה לי ספק בכך, אבל קיבלתי חיזוק נוסף לכך עד כמה מרכזית וחשובה עבודתן של הגננות בחיי הילדים, בגיל בוא מעוצבת אישיותם והתנהגותם, הרבה מעבר לחשיבותם של מורי התיכון וחטיבות הביניים ואפילו מורי הכיתות הגבוהות של בית הספר היסודי.

(* יש לנו צילומי ווידאו ותמונות משני המפגשים והם מדהימים בעוצמתם יותר משהצלחתי לתאר, ואולם הואיל ולא הספקנו לקבל את רשות ההורים הפורמאלית לכך-איננו יכולים לעשות כל שימוש בהם פרט לעבודת המשך עם הילדים או עם הגננות.

המרכז לניהול ואימון על פי ערכים

אבישי לנדאן

טל': 054-7757484 ; דוא"ל: info@equity-mds.com ; אתר המרכז: www.equity-mds.com

כל הזכויות שמורות למרכז לניהול ואימון על פי ערכים ©